

Granskning av ESS:s MKB:

utifrån kriterier i *IAU Environmental impact statement review package*

(obs ej slutgiltig version)

1 Inledning	1
2 Kvalitetsgranskning	1
2.1 Description of the development	1
2.2 Description of the environment	2
2.3 Scoping, consultation, and impact identification	3
2.4 Prediction and evaluation of impacts	4
2.5 Alternatives	4
2.6 Mitigation and monitoring	5
2.7 Non-technical summary	7
2.8 Organisation and presentation of information	8
3 Sammanställning - the Collation Sheet	9
4 Användarvänligheten hos riktlinjerna	9
Källförteckning	10

1 Inledning

Nedan följer en redogörelse för den kvalitetsbedömning av miljökonsekvensbeskrivningen för ESS som genomförts. Bedömningen har gjorts utifrån kriterierna i *IAU Environmental impact statement review package*. Denna checklista är framtagen av *Oxford Brookes*-universitetet. Betygsättningen, är indelad i sex nivåer, A till F där A är det högsta betyget.

Betygen i denna granskning är baserade på en sammanvägning av respektive granskares åsikt.

2 Kvalitetsgranskning

Redogörelsen är uppdelad i respektive granskningskategori, av vilka det finns åtta stycken. Tabellen nedan presenterar en sammanfattning av betyget för respektive granskningsområde. De åtta kategorierna har även vägts samman till ett betyg för hela dokumentet.

Nr	IAU Best Practice Requirements	Overall Grade
1	Description of the development	B
2	Description of the environment	B
3	Scoping, consultation, and impact identification	B
4	Prediction and evaluation of impacts	C
5	Alternatives	B
6	Mitigation and monitoring	D
7	Non-technical summary	C
8	Organisation and presentation of information	B
	Slutligt betyg	C

2.1 Description of the development

Denna kategori har getts betyget *B*. Detta baseras på att huvuddragen av projektet är generellt bra redovisat. Syftet framgår på ett flertal ställen i miljökonsekvensbeskrivningen, bland annat under kapitlet *Inledning*. Där återfinns även en beskrivning av tillståndsprocessen och de aktuella lagrummen.

Konstruktionens varaktighet är angiven och det finns även vissa tider redovisade för material inom verksamheten som ska bedrivas på ESS, däribland målmaterialets varaktighet.

Det finns ett kriterium i den första granskningskategorin som är minimikrav enligt *Collation Sheet*". Dessa gäller beskrivningen av projektets design och omfattning. Detta kriterium är mycket bra redovisat. Vad gäller verksamhetsområdets lokalisering och markanvändning finns en bra och tydlig framställning. Verksamhetsområdet ligger nordost om Lunds tätort och omfattar 74,5 hektar. Marken tas i anspråk på fastigheten *Östra Odarslöv 13:5*. Det finns ett flertal fina illustrationer, bland annat i kapitlen *Landskapsbild* och *Verksamhetsområdet och dess omgivning*, där det går att få en tydlig bild av hur ESS kommer att upplevas rent visuellt och hur anläggningen kommer utformas. Bra.

Verksamheter och aktiviteter som ska bedrivas inom området är väl redovisade. Aktuella kapitel i miljökonsekvensbeskrivningen angående detta är den tekniska beskrivningen i kapitel 5 och kapitel 11 om driftskedet. Mycket bra redogörelse för hela processen i spallationsanläggningen. Till detta anges även behov och försörjning rörande energi, vatten och avlopp samt trafik och transporter. Framför allt för byggfasen finns information om hur transporter av byggmaterial inom samt till och från verksamhetsområdet ska lösas. Även för de uppskattningsvis drygt 2000 besökarna samt de cirka 500 anställda inom verksamhetsområdet finns detta angivet.

På ett mycket bra och noggrant sätt är miljöpåverkan (utsläpp etc.) för alla tre driftsfaser redovisade. Kapitel 10 och 11 är de centrala. Detta gäller även redovisningen av hur avfall - däribland miljöfarligt och radioaktivt - ska hanteras. Extra beröm för beskrivning av åtgärder för att minimera de negativa miljökonsekvenserna av avfallen.

Som ovanstående redogörelse indikerar är detta granskningsområde väl genomfört och uppfyllt. Det som saknas för att betyget A ska kunna ges är bland annat en något mer ingående beskrivning av avvecklingsfasens varaktighet. Beskrivningen av konstruktionsmetoden är även den bristfällig eftersom inget konkret redovisas om byggmetod. Det enda som finns om detta är "...ett normalt byggförfarande som kan jämföras med uppförandet av en större industriell anläggning". I anknytning till detta saknas tydlig information om material och materialåtgång. Kan dock till viss del utläsas "mellan raderna" i flertalet delar av dokumentet.

Betyget dras även ner eftersom det saknas information om antalet arbetstillfällen under byggskedet.

2.2 Description of the environment

Detta granskningsområde tar, till skillnad från föregående område som fokuserade på den planerade verksamheten, sikte på verksamhetsområdets omkringliggande miljö och dess påverkan till följd av spallationsanläggningen. Några kategorier rör beskrivningen av nuläget (baseline).

Detta granskningsområde har bedömts hålla en kvalitet som kan hänföras till betyget B. Det som kan framhållas som positivt är de flertal fina kartor och bilder, bland annat de kartor som finns i kapitel 10.1.1 som illustrerar hur långt vissa partiklar kommer att sprida sig i luften. Från

de kartorna är det möjligt att dra slutsatser om vilka områden som indirekt kommer bli signifikant påverkade av planerad verksamhet. De områden som kommer påverkas direkt, exempelvis kommer tas i anspråk för anläggningen, kan identifieras genom figur 5-8.

Figur 5 - ett flygfoto - indikerar rådande markanvändning i omgivningen. I figur 6 finns en illustration där markanvändningen i området år 2025 redovisas.

Det finns tillräckligt med information för att dra slutsatser kring vilken typ av påverkan på omgivningen det kan bli fråga om. Bland annat finns redovisat trafikbelastning för Odarslövsvägen samt påverkan på landskapsbilden.

Angående nulägesbeskrivningen så håller den generellt mycket god kvalitet. Vid ett flertal tillfällen hänvisas till undersökningar. Exempelvis den tekniska beskrivningen i kapitel 7 tar grund i flertalet studier, bl.a en ekologisk undersökning av Sularpsbäcken från år 2010. I detta kapitel avhandlas även rådande planförhållanden och den hänsyn som tas till lokala policies. En sådan policy är Skånes klimat- och energistrategi. Information från länsstyrelsen, miljödepartementet och Naturskyddsföreningen har beaktats, vilket är ett mycket positivt inslag.

Det finns en bra identifiering och beskrivning av de olika delarna av miljön som kan påverkas av projektet.

Det som saknas för att betyget A ska kunna ges är bland annat bristen på information om hur länge de redovisade typerna av påverkan beräknas att genereras och kvarstå.

2.3 Scoping, consultation, and impact identification

Detta granskningsområde har getts betyget B. I bilaga 5 finns en omfattande samrådsredogörelse med minnesanteckningar från de samråd som genomförts. Åsikter från olika myndigheter, länsstyrelser och kommuner finns tydligt uppräddade och bilagan innehåller även en sammanfattning av synpunkterna och yttrandena som lämnats under samrådsmöten. Överlag är samrådsredogörelsen mycket tydlig.

Rapporten innehåller generellt mycket bra angiven data med många angivna värden för till exempel utsläpp. Ofta hänvisar de i texten till undersökningar som är gjorda av trovärdiga aktörer och som stödjer värdena som anges. Om man skulle önska något mer hade det varit en mer utförlig beskrivning om vad som skulle kunna hända vid en eventuell incident.

Både direkta och indirekta effekter tas upp på ett bra sätt och beskrivs i anläggningens olika skeden. De olika skedena (anläggning, drift och avveckling) beskrivs i separata kapitel med liknande underrubriker vilket gör det lätt att beskriva dem med varandra. Det anges dock inte vilka metoder som använts för att bedöma påverkan utan endast vilka konsulter som hyrts in. Om metoderna hade redovisats hade det styrkt effekternas trovärdighet. Det saknas även

utredningar om de kumulativa effekterna i projektet samt sannolikheten för att en eventuell olycka skulle ske.

2.4 Prediction and evaluation of impacts

Detta avsnittet har getts betyget C. De kvalitativa beskrivningarna i rapporten är bra, tydliga och lätta för även den icke-insatta att förstå. Samtidigt anges också kvantiteter såsom mängder av utsläpp på ett tydligt och lättförståeligt sätt. Dock anges sällan hur säkra de antaganden som gjorts är och det känns generellt som att fler antaganden hade behövt grundats på utförligare fakta.

Den huvudsakliga miljöpåverkan som verksamheten kan leda till beskrivs av tillräckligt med data, det finns mycket information om anledningen och processerna som sker. Dock beskrivs metoderna dåligt, man hänvisar endast till undersökningar som gjort för att få fram data men inte hur detta undersökningar gjorts.

Generellt så beskrivs påverkan på det kringliggande området mycket bra utifrån olika aspekter som markanvändning, buller, ljus osv. Standarder och normer anges tydligt medans alternativa metoder skulle kunna beskrivits något tydligare. Det var mycket bra att många avsnitt avslutades med ett kort stycke som angav om åtgärden hade en negativ miljöpåverkan eller inte, så man snabbt kunde få en översiktlig bild av de olika miljöproblemens betydelse.

2.5 Alternatives

Detta avsnitt fokuserar på hur alternativ har hanterats. Det är tio kriterier som tas upp här, varav ett är minimikrav enligt "Collation Sheet", se kapitel 3, *Provides an outline of the main alternatives studied and gives an indication of the main reasons for the choice, taking into account the environmental effects*. Detta görs bra inom miljökonsekvensbeskrivningen för ESS så denna del ges betyget A. Bakgrunden är att det finns en sammanfattning av motiven bakom huvudalternativet. Efter det europeiska beslutet 2009 att välja lokaliseringsförslag Lund, det här presenterade huvudalternativet, förelåg i praktiken inga realistiska alternativ på europeisk, nationell, regional eller lokal nivå (se kapitel 13.1.8). Vid en jämförelse av samtliga presenterade lokaliseringsalternativ, framstår huvudalternativet som det alternativ som bäst uppfyller de uppställda kriterierna (se kapitel 13.1.1) och som därmed har bäst förutsättningar att uppnå ändamålet med planerad verksamhet. Miljökonsekvensbeskrivningen redogör på ett bra sätt både vad gäller lokaliserings- och tekniska alternativ och deras respektive för- och nackdelar. Det går därmed att förstå vilka alternativ som varit aktuella och som har bedömts.

Däremot, när frågeställningen: *Considers the "no action" alternative, alternative processes, scales, layouts, designs and operating conditions where available at an early stage of project*

planning, and investigates this main environmental advantages and disadvantages ska bedömas, så framgår att projektet tidigt varit inne på välja Lund som alternativ. Detta enligt kapitel 5.1 där det anges att Sveriges regering år 2004 gav Allan Larsson i uppdrag att utreda möjligheterna till svenskt värdschap för ESS baserat på en *föreslagen placering i Lund* [egen kursivering]. Året efter, 2005, ansökte Lunds universitet för detaljplan för den planerade anläggningen. Så de alternativa placeringar som utreds i kapitel 13.1.6 (Landskrona, Eslöv, Revingeby, Dalby och Svedala) framstår inte som reella alternativ. Även om det finns fördelar med alternativen, som exempelvis att inte mycket fin jordbruksmark tas i anspråk, så säger man i miljökonsekvensbeskrivningen att:

Den föreslagna lokaliseringen innebär att kraven på en rik vetenskaplig omgivning och högteknologisk industriell verksamhet inte uppfylls. Sådan samverkan måste då ske med verksamheter i Lund, Malmö och Köpenhamn.

En ytterligare nackdel för uppfyllelsen av verksamhetens ändamål jämfört med huvudalternativet är att man mister samlokaliseringen med MAX IV-laboratoriet och den geografiskt sett nära kontakten mellan planerad anläggning och övrig forskningsverksamhet samt det näringsliv med vilka ESS avses skapa synergieffekter.

Fördelen ur miljösynpunkt bedöms vara liten och uppväger inte nackdelarna för ändamålsuppfyllelsen.

Det kan säkert diskuteras om det skulle kunna blivit ett annat val av placering av ESS-anläggningen om uppdraget som Allan Larsson fick 2004 att utreda möjligheterna till svensk värdschap för ESS baserat på en *föreslagen placering i Lund* [egen kursivering] hade kunnat blivit annorlunda om inte man redan 2004 pekat ut Lund som lämplig ort, eller om kravet *på en rik vetenskaplig omgivning och högteknologisk industriell verksamhet* inte uppfylls om inte just föreslaget huvudalternativ, Lund, tidigt hade valts.

Sammanfattningsvis ger vi hanteringen av alternativ B i betyg. Det som fattas enligt ovan är en mer transparent hantering av alternativen.

2.6 Mitigation and monitoring

Det finns ett kriterium i denna granskningskategori, *Mitigation and monitoring*, som är minimikrav enligt *Collation Sheet* och det är: *“Provides a description of the measures envisaged in order to avoid, reduce and if possible, remedy significant adverse effects”*. Här gavs betyget B. Det som saknas för högsta betyg är att det inte pekas ut vad som är det mest signifikanta miljöaspekterna.

Kanske skulle ovanstående (lite slarvigt) kunna översättas med: “minimera negativa miljökonsekvenser”. Det är dock så att man i kriterierna skiljer på möjligheten att minimera negativa miljökonsekvenser på ett proaktivt eller reaktivt sätt. Det förra sättet är ett

förebyggande arbetssätt, medan det senare är en "end-of-pipe"-teknik. Det senare sättet beskrivs i kriterium 6.2 på följande sätt: "*Mitigation measures considered include modification of project design, construction and operation, the replacement of facilities/resources, and the creation of new resources, as well as "end-of-pipe" technology for pollution control*". Att bygga fördröjningsmagasin för att ha koll på dagvatten och eventuellt släckvatten vid olycka, kan anses vara en sådan "end-of-pipe" teknologi, som verksamhetsutövaren gör för att "minimera negativa miljökonsekvenser" [skrifer det sista uttrycket inom citattecken eftersom det är något som förekommer på flera ställen i ESS:s MKB]. Eftersom detta måste anses som centralt så anges detta mer i detalj nedan.

I kapitel 10 skriver de vad de gör för *åtgärder för att minimera negativa miljökonsekvenser*.

- 1) De avser ställa fordon och arbetsmaskiner på hårdgjorda ytor för att lättare kunna ta om hand eventuellt spill eller läckage av motoroljor (s 73).
- 2) Buller kommer att följas upp i ett kontrollprogram (s 69, 71).
- 3) Ett (av tre) dikningsföretag i sydvästra delen ska inte användas under byggtiden (s 72).

Det låter bra, men man kan fundera på vad de ska göra om en olycka skulle hända inom denna del av anläggningen under byggtiden. Samtidigt kan noteras att verksamhetsutövaren avser att inrätta ett reningssystem i denna del av anläggningen, i anslutning till parkeringen, som kommer rena dagvatten som skapas på bland annat parkeringen, för att undvika utsläpp av skadliga ämnen till sularpsbäcken när anläggningen är i drift (s 84-85). Bra!

I kapitel 11 beskriver de tolv "åtgärder för att minimera negativa miljökonsekvenser". För att i någon mån kunna avgöra om de tillhör proaktiva åtgärder eller reaktiva åtgärder listas de här:

- huvuddelen av spillvärmen återvinns i fjärrvärmenätet (s 74) (proaktivt),
- minimerar utsläpp av helium (s 81) (proaktivt)
- behandling av dagvatten (s 84-85), se mer om detta ovan,
- behandling av släckvatten (s 85),
- minska hastigheten till 50 km/h för att minimera buller, proaktivt om det görs direkt, reaktivt om man tvingas göra det senare.
- rikta lampor i området för att undvika bländning (proaktivt)
- filter i ventilationen, samt ev även ett fördröjningssystem, för att undvika utsläpp av radioaktiva ämnen (s 92),
- minimera transport av vatten i närheten av accelerator-tunneln (s 93) (proaktivt),
- om olycka sker så kommer utsläpp till vatten transporteras bort som radioaktivt avfall (s 93),
- detektera ev läckage av köldmediet R-134a (s 98),
- fysisk strålskärmskonstruktion för att undvika utsläpp av radioaktivt material i anläggning, under transporter samt förvaring av radioaktivt material (s 103 - 104)
- utveckla ett brandskyddsprogram (s 107).

Sammanfattningsvis är det bra att verksamhetsutövaren - enligt ovan - tydliggör alla "*åtgärder för att minimera negativa miljökonsekvenser*" genom att skriva detta så tydligt med kursiv stil. Mycket handlar om att ha kontroll på dagvatten och eventuellt släckvatten genom att vattnet tas omhand via tre fördröjningsmagasin, som är avstängningsbara vid eventuell olycka inom området, se kapitel 11. Vidare är frågor kring oavsiktliga utsläpp av radioaktiva ämnen ett viktigt område som tas upp speciellt i kapitel 3.2. Därför redogörs till exempel för fysisk strålskärmskonstruktion för att undvika utsläpp av radioaktivt material i anläggning, under transporter samt förvaring av radioaktivt material. Val av målmaterial och kylsystem diskuteras vilket är väsentliga och "känsliga" delar i anläggningen. Först valdes flytande kvicksilver som målmaterial men omkring år 2012 så visade analysen att volfram är det bästa och säkraste målmaterial. Detaljer kring detta står det dock inget om. Här hade vi önskat mer transparens. Punkt 6.2 gav vi betyget B.

Det kan vara svårt att både beskriva och tolka svaren kring vissa frågor som rör "Commitment to mitigation and monitoring" (6.6-6.8), t ex frågan: "Gives details of how the mitigation measures will be implemented and function over the time span for which they are necessary?" (punkt 6.6) Exempel på hur detta tas upp:

"utforma anläggningen så att dess påverkan på det öppna jordbrukslandskapet inte blir större än nödvändigt" (kapitel 11.5). Några är mer detaljerade - ex. "inrätta ett reningssystem i anslutning till den aktuella parkeringsytan. Ett ex på ett sådant system utgörs av integrerade diken och sänkor i parkeringsytan, genom vilka dagvattnet kan passera, så att föroreningar kan bindas i vegetation och sediment " (kapitel 11.7.2). "Förse ventilationstornet med ett filtersystem och ev ett fördröjningssystem som håller kvar luften i systemet under en viss tid, så att radioaktiva ämnen hinner sönderfalla till en sådan nivå att ett utsläpp är acceptabelt (kapitel 11.10.2).

Men hur ska man tolka dessa "detaljer"? Granskarna har gett betyg mellan F och C. Observera, inget behöver vara mer rätt än något annat, utan det beror bland annat på vad man jämför med.

Granskarna är dock helt överens om att frågor som berör *Environmental effects of mitigation* inte tas upp alls och därmed får detta område betyget F.

2.7 Non-technical summary

Detta avsnitt fokuserar helt och hållet på den icke-tekniska sammanfattningen som enligt krav från lagstiftningen alltid ska finnas med i en MKB. Syftet med en icke-teknisk sammanfattning är precis som namnet antyder att ge en sammanfattande bild av projektets miljöpåverkan samtidigt som den undviker tekniska termer så att även icke sakkunniga kan förstå innehållet.

Det positiva med avsnittet är framförallt att språket och beskrivningen av lokaliseringen är väldigt tydliga. I avsnittet framgår också vilka påverkanseffekter som kan bli aktuella i respektive skede av processen och även det ses som positivt. I sin helhet ger sammanfattningen förtroende för processen och det som står där går att hitta mer utvecklat längre fram i rapporten vilket påverkar bedömningen på ett bra sätt.

Aspekterna som sänker betyget är att sammanfattningen inte tar upp något om de olika alternativen eller någon motivering till valet av plats eller teknik som kommer användas i anläggningen. De strategier och metoder som använts för att bedöma miljöpåverkan framgår inte heller i denna sammanfattning och det ses som väldigt negativt i bedömningen. Sammanvägt och mycket på grund av dålig alternativhantering och oklara metoder ges detta avsnitt betyget D.

2.8 Organisation and presentation of information

Uppdelningen i kapitel är tydlig med bra rubriker som tydligt visar på innehållet. Även innehållsförteckningen är tydlig även om den saknar några av underrubrikerna. Referenslistan är mycket tydlig och hänvisningarna i den löpande texten är tydliga utan att störa läsningen. Även de berörda myndigheterna och aktuella lagrummen anges tydligt.

Det är överlag ett enkelt språk och det finns också många kartor och bilder som underlättar förståelsen, dessutom är den röda tråden ganska tydlig med mycket återkoppling till syftet. Mängden information är också bra, det finns inte med massa överflödigt text som bara är utfyllnad utan allt känns relevant i sammanhanget.

I de fall de är osäkra på den information de ger så har de påpekat detta t.ex. att de inte vet hur det kommer se ut i avvecklingsfasen.

Det negativa med presentationen är att de inte lyfter fram vilka effekter som är allvarigare än andra och att de inte riktigt är objektiva utan verkligen vill visa att huvudalternativet är det bästa.

Annat som är negativt är att då man läser texten finns det hänvisningar till olika bilagor men det är inte så solklart var man kan hitta dessa.

Sammanvägt får detta avsnittet betyget B.

3 Sammanställning - the *Collation Sheet*

I the *Collation Sheet* presenteras de fem kriterierna som är minimikrav enligt MKB-lagstiftningen. Nedan en sammanfattning av fyra granskares granskning (Andersson *et al*, 2017):

Kriterie	Overall Grade	Areas where more information required
(1) A description of the development comprising information on the site, design and size of the development	A	Detta kriterium (1.4) är uppfyllt. Se en längre kommentar om detta i kapitel 2.1.
(2) A description of the measures envisaged in order to avoid, reduce and, if possible, remedy significant adverse effect.	B	Detta kriterium (6.1) gav vi betyget B. Se en längre kommentar i kapitel 2.6
(3) The data required to identify and assess the main effects that the development is likely to have on the environment	B	Detta kriterium (3.6 och 4.5) gavs betyget B. Se en längre kommentar i kapitel 2.3 ovan.
(4) An outline of the main alternatives studied and an indication of the main reasons for the choice, taking into account the environmental effects.	A	Detta kriterium (5.1) gavs betyget A. Se en längre kommentar i kapitel 2.5 ovan.
(5) A non-technical summary of the information provided under 1 to 4 above.	C	Detta kriterium (7.1) gavs betyget C. Se en längre kommentar i kapitel 2.7 ovan.

Sammanfattningsvis har att bedömning gjorts att dessa fem kriterier i *Collation Sheet* håller en kvalitet som motsvarar betyget B. I kapitlen ovan anges vilka delar som håller bra kvalitet och vilka delar som har förbättringspotential.

4 Användarvänligheten hos riktlinjerna

Riktlinjerna är överlag användarvänliga. Och det skulle säkert gå lättare att bedöma ännu en miljökonsekvensbeskrivning när man väl satt sig in i kriterierna och när man väl diskuterat olika tolkningar av samma frågor med kollegor. Samtidigt kommer säkert vissa tolkningsproblem att kvarstå.

Det kan till exempel vara svårt att tolka vissa kriterier och för oss att tolka svaren kring vissa frågor som bör besvaras i en miljökonsekvensbeskrivning.. Ett exempel är de som rör "Commitment to mitigation and monitoring", bland annat kriteriet "Gives details of how the mitigation measures will be implemented and function over the time span for which they are necessary?". Vi har visat på exempel på hur detta har tagits upp i ESS:s miljökonsekvensbeskrivning i kapitel 2.6 ovan. Vi har även visat på att det kan vara svårt att

tolka hur väl en beskrivning av dessa "detaljer" uppfyller kravet på "Commitment to mitigation and monitoring".

I denna typ av checklistor finns inget kriterium som direkt uppmärksammar om allmänheten får påverka vad som är signifikant miljöpåverkan (Poder & Lukki 2011, s 32):

The review package does not explicitly feature public input in the assessment of significance of impacts.... This contrast with the widely recognized concept of the important role of public participation in environmental decision-making.

Vidare bör de olika enskilda kriterierna säkert viktas olika, så att vissa kriterier bör anses som mer väsentliga än andra. Till exempel kan det diskuteras hur viktigt kriterium 6.9 och 6.10, som tar upp "environmental effects of mitigation", är. Samtidigt kanske uteblivna ställningstaganden och analyser av detta indikerar något (även om det är så enkelt att de som gjort miljökonsekvensbeskrivningen bara har glömt nämna att de anser att det inte finns några negativa miljökonsekvenser av de åtgärder de föreslår för att minimera miljöpåverkan).

Källförteckning

Poder, T. & Lukki, T. (2011). A critical review of checklist-based evaluation of environmental impact statements", *Impact Assessment and Project Appraisal*, **29**(1), ss. 27-36. DOI: <http://dx.doi.org/10.3152/146155111X12913679730511> [2017-03-07]

Andersson, E., Johansson, M. Karlsson, E. & Lundgren, K. (2017) Granskning enl IAU *Environmental impact statement review package*.
<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1w6VmOqVBwfrRxDCLSA88EIWm4Dm4jx4x-3skqZ-e7w4/edit#gid=4030479> [2017-03-07]